

Izhaja vsak delavnik popoldne

CENE PO POŠTI:

za celo leto K 144—
za pol leta K 72—

NOVIČAS

Uredništvo in upravnništvo v Kopitarjevi ulici št. 6 — Telefon uredništva št. 50 — Telefon upravnništva št. 326

CENE PO POŠTI:

za četrt leta K 36—
za en mesec K 12—

V UPRAVI STANE MESEČNO K 10— DELAVSKI LIST POSAMEZNA ŠTEVILKA 80 VIN.

Umor ministra Draškovića.

Včeraj je pod streli treh revolverskih krogel padel sredi svojih otročičev bivši notranji minister Milorad Drašković, ko se je mudil na počitnicah, da si utrdi rahlo zdravje. To je tragičen dogodek, ki ga moramo v isti meri obžalovati kakor obsorjati. Toda vedeti moramo, da tu ne gre za osebno maščevanje atentatorja proti Draškoviću, ampak za dejanje političnega eksponenta zoper ministra Draškovića. Zato moramo ta žalostni dogodek presojati s političnega vidika. Atentator je baje komunist, kakor poročajo dopisni uradi. Videti je v Draškoviću moža, ki je kot notranji minister prvi začel z glasovitimi Obznanimi, katere so mrtvičile politično svobodo ljudstva.

Teror je rodil teror. Atentat sledi atentatu. Vlada dela z obznanimi, posamezniki izmed nezadovoljnih pa smatrajo, da morajo na to odgovarjati z bombami in revolverji.

Mi smatramo atentate za zlo, ker vemo, da se z njimi politično življenje prav tako zastruplja kot s korupcijo in upravno nasilnostjo. Zato obsojamo — ne glede na momente osebnega sočutja napram žrtvi atentata in njegovi družini — take vrste politični boj. Rečemo pa, da smo vlado, ki je odgovorna v svoji celoti za svoje Obznane, dovolj svarili pred čini terorja, za kakršne smatramo njene Obznane. Te so kakovostne in maščevanje na drugi ekstremni strani. In sedaj bo skušala vlada — če ne prevlada v njej pomirljivejši duh — svoje strune še bolj napeti. Sledil bo še večji odpor. Na ta način se bo rahljala podlaga države, mir in red, država postane polje razbrzdanih političnih strasti v največji meri.

Zato vzpričo tega najnovejšega tragičnega dogodka krmarje te države ponovno opozarjamo na pogubnost njih početja v interesu ljudstva in države.

Drašković, ki je bil osebno simpatičen mož in eden najboljših glav v vrstah srbskih demokratov, je padel kot žrtev terorja, ki so ga rodile njegove Obznane.

O atentatu se še poroča:

SMRTONOSNI STRELI.

Delnice, 20. julija. (Izv.) Danes ob 9. uri 15 minut popoldne je bil tukaj izvršen atentat na ministra Draškovića. Minister Drašković je jako rad zahajal s svojimi otroki v mal, prijazen gaj v najbližji bližini Delnic. Tudi danes je prišel ob navadni uri tja s svojimi 4 otroki. V njegovi bližini so se nahajali en detektiv in 2 orožnika nekoliko dalje od njega. Minister Drašković se je s svojo dečo ravno zelo živahno zabaval in razgovarjal, ko je prišel mimo popolnoma mirno in počasi mlad človek, ki se je nekoliko ustavil in na videz z zanimanjem opazoval idilčno rodbinsko sliko pred seboj. V momentu pa je potegnil iz žepa revolver, iz katerega je oddal na ministra Draškovića tri strelje, katerih eden je zadel ministra Draškovića naravnost v srce, tako da je obležal na mestu mrtev.

NAPADALEC PRIJET.

Takoj po izvršenem atentatu je napadalec poskušal pobegniti. Detektiv, je

ustrelil za njim in ga ranil v glavo. Nato so ga orožniki kmalu dohiteli in prijeli.

Vest o atentatu in o smrti ministra Draškovića se je bliskoma razširila po Delnicah. Ogorčeno ljudstvo bi bilo atentatorja linčalo, da ga niso ubranili orožniki pred razjarjenim občinstvom. Na vprašanje, zakaj je zagrešil strašni zločin, je atentator mirno odgovoril: Ker je bil Drašković tvorec »obznane«.

Atentator je doma iz Bjeline v Bosni. Zove se Alija Alijagić. V ponedeljek je prišel v malo vasico Lokve, ki je oddaljena od Delnic okrog 15 km.

Alija Alijagić je po poklicu mizarski pomočnik. Rojen je leta 1895. Iz svojega rojstnega kraja Bjeline je prišel 4. t. m. v Zagreb in iskal dela. Dela slučajno ni mogel najti nikjer. V Zagrebu se je sešel s svojim rojakom Dragoljubom Čeljakovičem, dijakom trgovske šole. Temu je tožil Alijagić svojo nesrečo, da ne more najti dela. Čeljaković ga je prepričeval in končno tudi uveril, da je njegove nesreče kriva okolnost, da pripada komunistični stranki. Nato ga je začel nagovarjati, naj se maščuje nad Draškovičem, ki je s svojo »obznano« moralno kriv njegove nesreče. Ko je Čeljaković videl, da je Alijagić voljan izvršiti atentat na Draškovića, mu je dal revolver in 300 dinarjev in ga napolnil v Lokve pri Delnicah.

V vas Lokve je prišel Alijagić 18. julija in se nastanil v gostilni »Amerikac«. Iz Lokve je šel trikrat na Delnice, da najde in spozna ministra Draškovića, pa mu ni uspelo. Dne 20. t. m. je prvič videl ministra Draškovića, toda ker so bili v njegovi družbi njegovi otroci, zato ni izvršil atentata takoj, ampak mu je počasi sledil v gaj, kjer se mu je ponudila ugodnejša prilika, da izvrši svojo namero.

Alija Alijagić je izjavil pri prvem zaslišanju, da je komunist, odkar se je organizirala komunistična stranka.

SOKRIVEC.

Zagreb, 21. julija. (Izv.) Danes ob 1. uri popoldne so zaprli Dragoljuba Čeljakovića, dijaka trgovske šole, ki je pregovoril Alijagića k atentatu na ministra Draškovića.

Sarajevo, 21. julija. Vest o atentatu na bivšega ministra Draškovića je napravila na sarajevsko javnost velik vtis. Listi so izdali posebne izdaje. Na poslopju deželne vlade vihra črna zastava. Sokrivec atentata Čeljaković je doma iz Bjeline in je sin uglednih in bogatih staršev. Dopršil je trg. akademijo v Sarajevu.

Belgrad, 21. julija. Danes med 18. in 19. uro zvečer je bila seja ministrskega sveta, na kateri se je sklenilo, da se prepelje truplo bivšega ministra Draškovića na državne stroške in z vojaškimi častimi v prestolnico. Truplo prepeljejo že jutri v Belgrad. Minister dr. Kukovec in štirje demokrati poslanci so odpotovali v Zagreb, da sprejmo truplo v Belgrad. Pogreb bo v soboto. Poleg zastopnikov oblasti se udeležijo pogreba tudi zastopniki tujih držav.

za te vreče »samo« 600.000 K višja od tržne cene na drobno. Druga pa je nabava premoga, ki je bil kupljen v Avstriji za ceno ki daleč presega ceno domačega premoga v Peču. Seveda cela stvar ni ne briga dmokraskega ministra dr. Krizmana, ki je vključil sklepu ministrskega sveta, da se mora za upravitelja postaviti strokovno izobražen človek, imenoval dičnega sodruka g. Antona Kristana. — Provizije igrajo veliko vlogo.

Pogajanja med Irca in Angleži.

Južna Irska — angleški dominij.

LDU London, 21. julija. (Reuter.) Današnji razgovor Lloyda Georgea z De Valero je trajal skoro 1 uro. Kakor se govori, sta razpravljala o teh točkah: 1. Home-rule za Južno Irsko po vzorcu angleških

dominijonov, 2. gotovost glede Ulstra, 3. važna finančna vprašanja, 4. važna vprašanja glede ureditve severne in irske republike.

Svetovni kapitalisti špekulirajo z milijoni gladujočih ljudi.

Lakota v Rusiji. — Oklic Maksima Gorkega. — Pogoj Amerike.

Dasi smo vajeni, da poročila o razmerah v Rusiji, ki prihajajo iz zapada, niso najbolj točna, vendar se zdi, da bo na teh novih vesteh že nekaj resnice. Morda so poročila iz Rusije pretirana, vendar je resnica, da lakota v Rusiji ni nepoznan pojav. Gotovo je, da ententni kapitalisti skušajo lakoto v Rusiji izrabiti v svoje name-re, da dokažejo svetu nevarnost komunističnega gospodarstva in da Rusijo dobe popolnoma pod se.

Iz odgovora, ki ga je dala Amerika na prošnjo Rusov, sledi, da računajo ententni kapitalisti na kapitulacijo Rusije pred kapitalizmom. Za ceno stradajočih in lakote umirajočih otrok in žena naj nad Rusijo zopet zavladata kapitalistični Mamon Evrope in Amerike. To je najbolj tragična poteza v celi nesreči. Res je, da zadene ruske boljševike dobršen del krivde nad to nesrečo, toda še večjo krivdo in obsodbo zaslužijo tisti, ki hočejo iz žrtev lakote kovati politični in gospodarski kapital za se.

O položaju v Rusiji nam podaja poročilo sledeči oklic ruskega pisatelja Maksima Gorkega, ki ga je poslal človekoljubom Evrope in Amerike. Nekateri dvomijo celo o tem, da bi bil ta poziv resničen. Nam se zdi, da je — žal — resničen in da dokazuje nesrečo ruskega naroda, katero izkoriščajo sedaj »človekoljubi« v svoje lepe namene.

MAKSIM GORKIJ MASARYKU.

Praga, 20. julija. Češkoslovaški dopisni urad objavlja iz Moskve sledečo brezlično brzojavko, datirano z dne 18. t. m.: Vsem poštenim ljudem! Na obširnih žitnih poljanah v južni Rusiji bo vsled velikanske suše, kakršne nikdo ne pomni, zelo slaba zetev. Vsled tega grozi milijonom ruskega prebivalstva smrt od lakote in gladu. Ruski narod je vsled vojne in revolucije do skrajnosti izčrpan in njegova odpornost proti boleznim je močno oslabiljena. Zemlji Tolstega, Dostojevskega, Mendelejeva, Pavlova, Musorgskega, Glinkyja in drugih vsemu svetu priljubljenih ljudi, se bližajo grozni dnevi. Verujemo, da bodo kulturni ljudje Evrope in Amerike, ki razumevajo tragični položaj ruskega naroda, priskočili mu na pomoč s kruhom in zdravili. Resnica je, da je bila vera v idejo in čustva človeška vsled krute vojne in vsled še krutejšega postopanja zmagovalcev na-

E. Bulwer:

Poslednji dnevi v Pompejih.

(Dalje.)

V. POGlavJE.

Celica jeitnikov in jama mrtvih. — Žalost se ne ozira na grozo.

Glavk je bil omamljen vsled svoje rešitve in ni vedel ali čuje ali sanja; uradniki so ga odvedli v majhno celico, ki se je nahajala v ozidju amfiteatra. Njegovo postavo so ognili s širokim plaščem in se gnetli okoli njega, da mu začudenj čestitajo. Zunanaj pred celico se je začul nepotrpežljiv in strasten krik; množica se je umaknila in slepa deklica, ki jo je vodila kaka bolj nežna roka, se je vrgla Glavku pred noge.

»Jaz sem, ki sem te rešila,« je ihtela, »sedaj rada umrjem.«

»Nidija, moj otrok! — Moja rešiteljica!« »O, daj, da čutim pritisk tvojih rok, tvoje dihanje! Da, da, ti živiš! Nismo prišli prepozno! Strašna vrata; meni se je zdelo, kakor da se ne bodo nikdar hotele udati! In Kalen, oh! Njegov glas je bil kakor umirajoči veter sredi grobov, čakati smo morali, bogovi! Ure dolgo se je zdelo, predno ga je živež in vino nekoliko pokrepčalo. Vendar ti živiš! Še živiš! In jaz, jaz sem te rešila!«

Ta ganljivi prizor je kmalu prekinil dogodek, ki smo ga ravnokar opisali.

»Gora! Potres!« se je razlegalo od vseh strani. Uradniki so zbežali z ostalimi in pu-

pram premagancem globoko omajana. Mislim pa, da se vera v tvorno moč ideje in čustev človečanstva mora in tudi more obnoviti. Nesreča Rusije nudi humanistom sijajno priložnost, da dokažejo življenjsko sposobnost humanitete. Mislim, da naj bi pri tej akciji v prvi vrsti sodelovali oni ljudje, ki so v vojnih letih tako strastno ščuvali ljudi in s tem ščuvanjem uničili vzgajno moč krasnih idej ter z neumnostjo in surovostjo razdejali od ljudi ustvarjeno delo. Ljudje, ki čutijo bolesterne trzljaje irpečega sveta, bodo oprostili mojim trpkim besedam. Prosim vse Evropejce in Amerikance, da čimpreje pomagajo ruski narodu, posebno s kruhom in zdravili.«

Slični poziv je poslal Maksim Gorkij tudi francoskemu pisatelju Anatolu u France-u in nemškemu pisatelju Gerhard Hauptmanu.

VELIKODUŠNA AMERIKA.

Listi priobčujejo iz Londona sledečo vest, katere resničnost sicer še ne moremo kontrolirati, ki pa po svoji vsebini kaže, da ji je oče ameriški kapitalist:

Sovjetska vlada Rusije se je obrnila na vlado Združenih držav z nujno prošnjo za izdatno pomoč gladujočim pokrajinam Rusije. Ameriška vlada je odgovorila, da je voljna v izdatni meri pomagati, ako sovjetska vlada izpolni sledeče zahteve:

1. Takojšnja demobilizacija celokupne rdeče armade.

2. Takojšnja uvedba osebne in tiskovne svobode ter vseh drugih državljskih svobod, ki jih uživajo državljani drugih kulturnih držav.

3. Takojšnji razpis volitev v rusko ustavotvorno skupščino.

Ruska vlada je poslala v London in Washington Maksima Gorkega, da vodi z angleško in ameriško vlado pogajanja glede pomožne akcije za Rusijo.

Tako Amerika. Ti pogoji so jasni. Vprašamo le, je li se to pravi velikodušna pomoč, če Amerika zahteva od Rusije demobilizacijo armade, ko so vse druge države v polnem orožju? Jeli se to pravi pomoč, če morajo milijoni stradajočih čakati, da Rusija vrže od sebe vsako orožje, da bo tako razorožena lažje dostopna pritiški francoskih, angleških in ameriških milijonarjev.

Med vojno so trgovali na račun prelite krvi, sedaj trgujejo na račun gladu umirajočih. To je moderna vera kapitalizma.

stili Glavka in Nidija, da se rešita, kakor moreta.

Kakor hitro se je Atenec zavedel nevarnosti, ki je pretila, se je njegovo velikodušno srce spomnilo Olinta. Tudi njega je božja roka rešila pred tigrom; ali naj ga sedaj prepusti v sosednji celici nič manj strašni smrti? Glavk je prijel Nidijo za roko in hitel po hodnikih; dospel je do kristjanove ječe. Našel je Olinta na kolenih v molitvi.

»Vstani! Vstani, prijatelj!« je zavpil, »reši se in beži! Narava je tvoja strašna rešiteljica!« Peljal je osumljenega kristjana iz celice in mu pokazal oblak, ki je postal vedno bolj in bolj temen in usipal ploho pepela in plovca ter ga opozoril, da poslušaj vpije in bežeče korake razpršene množice.

»Božja roka je to — Bogu bodi hvala!« je rekel Olint goreče.

»Beži! Poišči svoje brate! Skupno z njimi beži in se reši! Zdravstvuj!«

Olint ni odgovoril ničesar in se tudi ni oziral za postavo svojega odhajajočega prijatelja. Velike in svečane misli so prevemale njegovo dušo in v navdušenju svojega razvnetega srca se je radostno veselil božjega usmiljenja in ni trepetal vzpričo znamenj Njegove moči.

Navsezadnje se je dvignil in bežal sam ni vedel kam.

Naenkrat so se na njegovi poti prikazala odprta vrata temne in samotne celice; v temi je brlela in plapolala ena sama svetilka in pri njeni svetlobi je videl tri davje in grde postave ležati mrtve na

Nova ureditev pokojninskega zavarovanja.

Začasni obči pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani objavlja:

Opozarjamo, da je sprejeta in podpisana novela k zakonu o pokojninskem zavarovanju nameščencev, ki izide v najkrajšem času v Uradnem listu. Ker e za vsakega interesovanega službodajalca in nameščenca največje važnosti, da se takoj seznanji z novimi določili, naj si nabavi doletno številko Uradnega lista takoj, ko izide, zlasti še zato, ker so stopili povišani prispevki (premijske) in dajatve (rente) v veljavo že s 1. julijem t. l. Ker določa že stari zakon, da je treba plačevati premije vsakega prvega dne v mesecu in naprej ne glede na to, ali je bil zavarovalni odlok pokojninskega zavoda že izdan in pravomočen ali ne, ker torej zakon računa s tem, da mora biti vsak interesovanec o zakonu v toliko poučen, da ve, za koega in koliko premij mora plačevati, bo tisti, ki ne bi začel plačevati tako povišanih premij in čakal šele na odlok pokojninskega zavoda, ki ga radi velikega števila zavarovancev morda še dolgo časa ne bo dobil, na škodo, ker bo moral plačati naenkrat visoke zneske za nazaj, poleg tega pa še pet procentov zamudnih rbrst. Najvišji uračunljivi zasluzek je za sedaj povišan od 3000 kron na 18.000 kron na leto (1500 kron na mesec), ustrezajoča premija pa od 30 kron na 180 kron na mesec, od katere odpade 90 kron službodajalca, 90 kron pa na nameščenca. Najvišja pokojnina (renta) bi bila za sedaj 13.500 kron na leto (1125 kron na mesec).

Novela pripušča tudi prostovoljno pokojninsko zavarovanje vseh vrst zakonitemu zavarovanju nezaveznih nameščencev razen ročnih delavcev po njihovih službodajalcih, za vso kraljevino SHS pri »Pokojninskem zavodu za nameščence v Ljubljani«.

Vsa nadomestna zavarovanja nameščencev, zaveznih zakonitemu pokojninskemu zavarovanju pri nadomestnih pokojninskih zavodih ali potom nadomestnih službenih pogodb, preidejo do izbire v zakonu določenih najmanjših službenih dajatev na omenjeni »Pokojninski zavod«.

Razorožitev Bolgarije.

LDU London, 21. julija. (Reuter.) Diplomatični sotrudnik »Daily Telegrapha« poroča: Maršal Foch je poslal francoskemu zastopniku medzavezniške kontrolne komisije v Sofiji nujno instrukcije in naročilo, naj se čimprej izvede razorožitev Bolgarije.

NIČ NOVEGA, PAČ PA...

Belgrad, 21. julija. Zasišanje novih prič v preiskavi o atentatu na regenta ni izkazalo danes ničesar novega. Pač pa je dobila policija nekoliko podatkov o novosadski ženski komunistični organizaciji, ki je igrala veliko vlogo pri pripravah za revolucijo.

RADI GOR. ŠLEZIJI.

LDU London, 21. julija. (Reuter.) Tukaj se govori, da je angleška vlada kljub temu, da Briandova nota na zadnje angleško verbalno noto v zadevi Gornje Šlezije še ni došla, dobro poučena o vsebini no-

te, ki jo pričakujejo iz Francije. Briand je mnenja, da vrhovni svet ne sme izreči nobene odločitve, dokler trajajo sedanje razmere v Gornji Šleziji. Briand gre v soboto na dopust in meni, da se vrhovni svet ne bo sestal pred avgustom.

VELIKA EKSPLOZIJA V ŠVICI.

LDU Bern, 22. jul. (ŠBA) V mestu Bodio (kanton Tessin) se je dogodila strašna eksplozija v tvornici Nitrum. Vila inženjerja in tvornica za karbid Day sta popolnoma razrušeni. Elektrarna v bližini je močno poškodovana. Doslej so izkopali izpod razvalin tvornice 20 mrtvih in 100 ranjenih. Požarnim brambam se še ni posrečilo, da bi pogasile ogenj.

Politični dogodki.

»Mali mož na prste stopi...« Narodnim socialistom res ne moremo očitati prevelike moči, prevelikega dejanja in tudi ne prevelike skromnosti. Kdor je majhen, bi rad bil velik. To je stara stvar. Program in ime imajo vzeto od socialističnih strank, idejna vsebina pristašev in voditeljev te stranke pa je po veliki večini še liberalna; saj so od liberalcev izšli. Zadnje čase se bje med njimi in liberalci-demokrati hud boj. Demokrati ne morejo preboleti, da so narodni socialci s pomočjo vseh opozicijskih strank dobili v Ljubljani župana in da je demokrat pogorel. Demokrati, ki dobro poznajo ljubljanske svoje Pappenheimovce, so začeli strašiti s »klerikalizmom«. Tega se tudi narodni socialisti boje kot zlodja. Kdo jim bo to zameril, ko so jih očetje-demokrati tako učili. V torek je gospod dr. Žerjav v svojem govoru govoril o dveh taborih: eden je napreden — to so seveda demokrati —, drugi je reakcionaren — to so seveda klerikalci, druge stranke pa kolebajo. Tako je dejal oče Žerjav. Ker pa narodni socialisti hočejo biti napredni in nočejo niti kolebati niti biti reakcionarni, so se v večerajšnji »Jugoslaviji« postavili in so rekli: »Ta drugi tabor je reakcionaren«, pravi duševni voditelj naših mladindemokratov — in tu se strinjamo z njim... Da spadajo v drugi tabor klerikalci... o tem tudi za nas ni dvoma. Glejte jih no! Povejte no, gospodje, v čem obstoji reakcionarnost naših krščansko-socialnih organizacij in njihove Ljudske stranke? Ali v programu? Ali v dejanju? Povejte odkrito, če je še kje kaka stranka, ki bi bila v 25 letih toliko storila za soc., gospod. in kulturni napredek svojega ljudstva, kot stranka, ki jo vi blagovolite nazivati »klerikalno«? Potem pogledite svoje očete demokrate, kaj so storili ti, in si pošteno izprašajte vest, kdo je reakcionaren! In kaj ste storili vi? Če že fraze gospoda Deržiča pomenijo naprednost, potem seveda ste napredni. Toda, ker ljudstvo od besed nima nič, ampak le od dejanj, povejte, kaj tako naprednega ste že storili? Zapomnite si: Prva dolžnost res naprednega t. j. res kulturnega človeka je, da ne potvarja resnice in da je odkritosrčen. Tako mlada stranka bi morala z resnim delom dokazati svojo upravičenost. Po tem vas bo ljudstvo sodilo. Članek v »Jugoslaviji« pa kaže le strah pred laži — naprednjaki in laži-demokrati. To je pa slabo spričevalo za politično modrost in značajnost. Mala telesna postava še ni sramota. Tudi ni obsojati človeka, če mu manjka idej ali razuma. Toda vsi obsojamo človeka, ki neha biti pošten in odkrito-

»Medon!« je rekel Olint sočutno, »vstani in beži! Bog prihaja na krilih elementov! Nova Gomora poginja! — Beži, predno te ne povzije ogenj!«

»Vedno je bil tako poln življenja — sedaj ne more biti mrtev! Stopi semkaj! — Položi svojo roko na njegovo srce! — Gotovo še bije!«

»Brat, njegova duša je odhitela! Spominjati se ga hočemo v naših molitvah. Ti ne moreš zopet oživiti nemega pepela! Pojdi — pojdi — čuj, kako poka zidovje, medtem ko govorim — čuj te glasove v smrtnem strahu! Niti trenutka ne smeno izgubljati! — Pojdi!«

»Jaz ne čujem ničesar!« je rekel Medon in stresel svoje sive lase. »Ubog! dečko, njegova ljubezen ga je umorila.«

»Pojdi! Pojdi! Odpusti to prijateljsko silo!«

»Kaj! Kdo se drzne ločiti očeta od njegovega sina?« In Medon je še krepkeje objel mrtvo truplo in ga strastno poljubljal. »Pojdi!« je rekel in za trenutek vzdignil svojo glavo, »pojdi! — Midva morava biti sama!«

»Oh!« je rekel usmiljeni Nazarenc, »smrt je vaju že ločila!«

Starec se je mirno nasmejal. »Ne, ne, ne!« je zamrmral in njego vglas je postajal pri vsaki besedi slabše — »smrt je bila bolj prijazna!«

Pri teh besedah se je njegova glava nagnila na prsi njegovega sina — njegove roke so odjenale v objemu. Olint ga je vjel v svoje roke — srce je prenehalo biti. Poslednje očetove besede so bile resnične: — Smrt je bila bolj prijazna!

(Dalje.)

srčen. To velja tudi za stranke in tudi za narodne socialiste.

+ Za prospeh Trsta. V Rimu se je vršila interministerialna konferenca, na kateri so razpravljali, kako pomagati Trstu in anektiranim krajem. Guverner Mosconi je na tej konferenci toplo priporočal zgradbo predilske železnice, nujne odredbe v pomoč trgovski mornarici in končno rešitev valutarnih vprašanj. Merodajni ministri so Mosconiju obljubili obsežne kredite za dovršitev justične palače, tržiške ceste in velikega svetilnika, dalje za potrebna dela v luki in zgradbo novih hangarjev.

Dnevni dogodki.

— Velik shod za može in fante se vrši na Zaplazu na Dolenjskem v nedeljo dne 31. julija. Predvsem se zahvalimo pri službi božji za srečno vrnitev iz vojske. Minilo bo ravno sedem let, kar se je na dan mobilizacije l. 1914 vršil zadnji podoben shod. Može in fante iz okolice vsi k naši ljubi Materi božji zaplaški! Cerkevni govor bo imel vseučiliški profesor g. dr. Gregor Rožman iz Ljubljane. Po službi božji, ki bo ob 10., se vrši zunaj cerkve tabor, kjer nastopijo različni govorniki, učeni in preprosti iz kmečkih vrst. Po popoldanski službi božji nastopijo okoliški Orli s svojimi prostimi vajami. Sodeluje godba iz Višnje gore. Za zlodec poskrbite udeležniki sami, za dušo bo pa poskrbljeno za Zaplazu. Pijača se bo dobila: voda zastoj, vino in pivo za denar. Veselice ne bo, telovadbo boste gledali brez vstopnine, stroškov torej se ni bati. Pripravite se in agitirajte za obilno udeležbo pri sosedih. Na svidenje in Bog živi!

— Natečaj za uradniška mesta in mesta pomožnega osebja pri inspekcijah dela. Za obrazovanje in popolnitev oblastnih inspekcij dela (obrtnih nadzorništev) po pokrajinah: za Srbijo, za Vojvodino, za Hrvatsko in Slavonijo, za Bosno in Hercegovino, za Dalmacijo in Crnogoro ter za Slovenijo se potrebuje večje število uradnikov in pomožnega osebja. Za Slovenijo se potrebuje 1 komisar inspekcije dela in 4 asistenti inspekcije dela. Za asistente (v činu pisarjev ministrstva se smejo imenovati inteligentni delavci, ki imajo dolgoletno prakso (profesionalno) v industrijskih podjetjih in ki so dovršili vsaj nižjo strokovno šolo. — Pravilno opremljene prošnje z dokazi o kvalifikaciji je vložiti do dne 30. julija t. l. in sicer kompetentom za Slovenijo pri poverjeništvu za socialno skrbstvo v Ljubljani. Natančnejši podatki so bili objavljeni v štev. 78, 79 in 80 Ur. lista letnik 1921, na kar se izrecno opozarja.

— Svetozar Pribičević na počitnicah na Gorenjskem. Poroča se nam, da pride te dni naš notranji minister g. Svetozar Pribičević na počitnice v Poljce pri Lescah. Pri šturmovih je že pripraviljenj zanj potrebno število sob z vso opremo.

— Nov zakon o zaplembi stanovanj na Češkoslovaškem. V češkoslovaški narodni skupščini so te dni obravnavali zakonski načrt o zaplembi stanovanj. S tem zakonom se zaplemba raztegne tudi na opremo in naprave v stanovanjih. Nemški poslanci so ostro govorili proti zakonu, češ da je naperjen proti gradovom nemških veleposesnikov in plemičev. Nemški socialni demokrati so pa izjavili, da bodo za zakon z veseljem glasovali, samo izpopolni naj se v toliko, da smejo zaplenjeni prostori služiti izključno socialnim, kulturnim ali šolskim svrham. Zakon je bil sprejet z dostavkom, da se prostori, ki služijo v zdravstvene namene, ne smejo zapleniti.

— Za odpravo javnih hiš. Na zadnjem internacionalnem kongresu za pobijanje trgovine z dekleti in otroci, kj se je pred kratkim vršil v Ženevi, se je večina govornikov izjavila za to, da se javne hiše po vseh državah sveta odpravijo in prepovedo, kakor se je to že po nekaterih deželah zgodilo. Holandski delegat de Graaf je ob tej priliki povedal, da je preiskava po javnih hišah v Amsterdamu dognala, da je bilo tamkaj 77 nedoletnih deklet. Predlog za odpravo javnih hiš kljub temu ni dobil potrebne dvetretjinske večine; zanj je glasovalo 17, proti pa 11 delegatov.

— Železniška nesreča. Pri odpravi vlaka je na Kresnicah podrl vlak na tla 20 letnega postajnega odpravnik Milana Pirnata in ga ranil na glavi.

— Okraden je bil 14. t. m. posestnik Jakob Butin na Lesnem Brdu. Tatovi so ga oškodovali za 5040 kron.

— Vranglova častnika kot zločinca. V Osjku se te dni vrši sodna razprava proti častnikoma Vranglove armade Nikolaju Serbinu in Fjodoru Hricajna, ki sta obtožena, da sta v noči od 23. na 24. aprila t. l. v samostanu Orahovica ubila moskovskega odvetnika Aleksandra pl. Bolatnikova in njegovo ženo rojeno grafico Krukovski in ju orcpala. Bolatnikova sta bila ruska begunca.

— Izsiljevanje v uradu za priseljence v Newyorku. Ravnatelj urada za priseljence v Newyorku je odkril, da so nadzorniki in tolmači izsiljevali od evropskih priseljencev, ki ne poznajo ameriških zakonov,

velike vsote. Izseljenci so oškodovani za trideset milijona dolarjev.

— Delo zagrebske »Narodne zaštitke«. Zagrebško društvo za narodno varstvo »Narodna zaštita« je v prvem polletju svojega poslovanja rešila nad 3000 prošenj za gmotno, socialno ali pravno varstvo. Društvo je izdalo v to svrhu poldrugi milijon kron. Pomoči so deležni otroci kakor odrasčeni.

Ljubljanski dogodki.

lj Kako se rešuje stanovanjska beda! Nova stanovanjska naredba je prinesla namesto odpomoči glede pomanjkanja stanovanj, le podražitev stanarin, a radi tega ne bo niti enega stanovanja več na razpolago. kot jih je doslej. V našem listu smo že enkrat nasvetovali, da bi se raje uvedel na vse stanarine 10 ali 20 % pribitek, ki naj bi šel v poseben stanovanjski fond, iz katerega bi se s pomočjo kredita, ki bi se na te dajatve z lahkoto dobil, zidala nova stanovanja. Na ta način bi se tekem pol leta dalo sezidati kakih 100 hišic po dvoje ali 4 stanovanja in bi bilo pomagano vsaj najhujši stanovanjski bedi. Seve od novih trikratnih in štirikratnih stanarin bo šlo polovico itak v davkario, samo s to razliko, da od teh davkov ne bo niti enega novega stanovanjskega posloplja in bo stanovanjska mizerija še prav ista kot danes.

lj Nesreča na glavnem kolodvoru. Samski 24 letni črkoslikar Karel Siard, stanujoč na Poljanski cesti št. 49, je na glavnem kolodvoru ko je delal, stal na lestvi. Privozil je pa vlak, kateri je Siarda podrl na tla. Siardova poškodba je težka.

lj Nesreča pri žaganju z motorno žago. Na Dolenjskem kolodvoru je videl 19 letni Ivan Zajc iz Cerkvene ulice št. 21 stati motorno žago. Šel je tja in hotel prežagati poleno, a z žago se je užagal v levo roko. Poškodba je težka.

lj Pobegla kaznjenca. Pri lesnem trgovcu Kobiju je delalo 18. t. m. šest kaznjencev. Med odmorom so kaznjenci opoldne počivali v šupi. Ko so šli na delo, sta korakala kaznjenca Handžič Mustafa in Matevž Košar nekaj korakov pred drugimi na delo in kakor bi trenil sta izginila Handžič in Košar za Ljubljano proti Igu. Mustafa Handžič je bil 3 decembra 1920 obsojen na 10 in Matevž Košar je bil 18. julija letos obsojen na 10 mesecev težke ječe. Oba sta kradla.

Naša društva.

d Odbor Ljudskega odra ima danes ob 20. uri v navadnih prostorih važno sejo. Navzočnost vseh odbornikov je nujno potrebna. — Tajnik.

d V društvenem domu v Domžalah vprizori v nedeljo dne 24. julija ob pol štirih popoldne Ljudski oder iz Ljubljane povsod z velikim uspehom igrano komedijo: Pretkani Scapin. — Vsi prijatelji našega ljudskega gledališča iskreno vabljeni. — Sodelujoči imajo danes zvečer v Ljudskem domu skušnjo.

d Počitniško zborovanje SDZ se vrši v dne 21. in 22. avgusta t. l. Prijave za udeležbo je v smislu tozadevnih navodil v 2. št. Vestnika SDZ takoj prijaviti predsedniku SDZ, Ljubljana, Ljudski dom. Opozarjamo, da je za prijavo že skrajni čas, naj torej nihče ne odlašaj.

d Vrhnjsko okrožje priredi v nedeljo dne 24. t. m. v Borovnici svojo letno okrožno prireditev. Sprejem bratskih odsekov in gostov ob pol 1. uri popoldne. Potem so skupne litanije v župni cerkvi. Ob pol 4. uri javna telovadba Orlov in Orlic ter naraščaja, ki bo vsled znane izvežbanosti prav zanimiva. Po telovadbi veselica z bogatim srečolovom. Pri vsej prireditvi igra salezijanska godba iz Rakovnika. V Borovnici in v celem okrožju vlada veliko zanimanje za to prireditev. Bratski odseki in gostje najljubeznejše vabljeni! Pohitite na oddih k nam!

Širite „NOVI ČAS“

Odgovorni urednik Anton Marinček,
Izdaja konzorcij »Novega časa«.
Tiska Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.

SOBNO SLIKARSTVO IVAN KOŠAK

LJUBLJANA, Bleiweisova cesta 15

se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela v najfinišni izvršitvi in po solidnih cenah.

TOVARNA
JOS. REICH
Ljubljana, Poljanski nasip 4.
Podružnica: Seeburgova ul. 4.
Barva vaskovratno blago.
Kemično čistilno orodje.
Svetloolika ovrtnike, zapostnice in srajce.
Podružnica: Maribor Novo mesto Kočevje
Gosposka ul. 38. Glavni trg. Štev. 38.